

Abstract

DEVELOPMENTAL ASSESSMENT CARD FOR FAMILY AND COMMUNITY USE

*Ladda Mo-suwan, Nichara Ruengdaraganond, Benjaporn Panyayong, Uraiporn Jitjang,
Sirikul Isaranurug and the Holistic Development of Thai Children Study Group*

Findings from the Holistic Development of Thai Children showed that percentage of children with delayed holistic development increased with age. Cognitive development was the major domain that rendered subjects to developmental delay. Children at risk were those from the low income family or having parents with low education. Developmental assessment card was thus designed for use in this high risk group.

Developmental assessment card comprised of a record card, a reading card and a manual. Colors were used to categorize developmental level, namely blue color for "advance than age", green color for "normal for age", yellow color for "at risk group and need stimulation as written in the manual", and pink color for "delayed development and should see health personnel". Developmental items were selected from the Holistic Development of Thai Children Study and the Prospective Cohort of Thai Children Study. They were included on the basis that most children could not pass at the defined age. The manual was designed to guide parents how to teach these skills to their children.

The card with manual was field tested with mothers residing in congested areas of Bangkok and rural areas of 4 regions in Thailand. It was also tested with community health personnel. Their suggestions were used to edit the manual and improve comprehensibility of the card to suit the at risk group.

บทคัดย่อ

เครื่องมือส่งเสริมพัฒนาการและอารมณ์ของเด็กปฐมวัยไทย

ลัดดา เหมาะสุวรรณ, นิชรา เรืองดารกานนท์, เบญจพร ปัญญาียง,

อุไรพร จิตต์แจ้ง, ศิริกุล อิศรานุรักษ์

ผลการศึกษาจากโครงการวิจัยพัฒนาการแบบองค์รวม แสดงว่าเด็กไทยมีพัฒนาการด้านกาย ด้านสติปัญญา และด้านอารมณ์-จิตใจ-สังคม-จริยธรรมผ่านเกณฑ์ทุกด้านลดลงตามวัย หรืออีกนัยหนึ่ง เด็กไทยมีพัฒนาการแบบองค์รวมสมวัยลดลงตามอายุ โดยพัฒนาการด้านที่ถ่วงให้เด็กไทยมีพัฒนาการขององค์รวมไม่สมวัย คือ พัฒนาการด้านสติปัญญา การศึกษานี้ยังพบว่า ปัจจัยร่วมสำคัญที่สัมพันธ์กับพัฒนาการของเด็กทุกด้านคือ รายได้ของครอบครัว และการศึกษาของแม่และพ่อ คณะวิจัยจึงสร้างเครื่องมือส่งเสริมพัฒนาการและอารมณ์สำหรับเด็กกลุ่มปฐมวัย ซึ่งเป็นช่วงวัยสำคัญที่เด็กสามารถเรียนรู้ซึมซับสิ่งต่างๆ ได้ดีที่สุด โดยเน้นให้ใช้กับกลุ่มรายได้น้อยและการศึกษาต่ำในชนบทและในเมือง

ลักษณะของเครื่องมือ

เป็นแบบบันทึกและบัตรอ่านผลพร้อมคู่มือแนะนำการฝึกพัฒนาการ ประเมินพัฒนาการของเด็กเป็น 4 ระดับตามสี่ ดังนี้ คือ สี่ฟ้า หมายถึง ทำได้เร็วกว่าเด็กส่วนใหญ่ สี่เขียว หมายถึง ทำได้เร็วพอๆ กับเด็กส่วนใหญ่ สี่เหลือง หมายถึง ควรฝึกเพิ่มถ้าเด็กยังทำไม่ได้ และสี่ชมพู หมายถึง เด็กมีพัฒนาการช้ากว่าวัย และควรปรึกษาเจ้าหน้าที่สาธารณสุขใกล้บ้าน สำหรับรายการพัฒนาการในแบบบันทึกนั้น คณะวิจัยได้คัดเลือกรายการที่พบว่าเด็กส่วนใหญ่ล่าช้าจากข้อค้นพบของโครงการวิจัยพัฒนาการแบบองค์รวม¹ และโครงการวิจัยระยะยาวในเด็กไทย²

การทดสอบเครื่องมือ

คณะวิจัยได้ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหาและรูปแบบ โดยการประชุมขอความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านพัฒนาการเด็ก หลังจากนั้นได้ทดสอบความพึงพอใจและการใช้เครื่องมือกับกลุ่มเป้าหมาย 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแม่ในเขตชุมชนแออัดของกรุงเทพมหานคร และในเขตชนบทของ

¹ รายการของเด็กอายุ 1-6 ปี

² รายการของเด็กอายุ <1 ปี

จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดสระบุรี จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดขอนแก่น จำนวน 100 คน และกลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือพยาบาลที่ปฏิบัติงานระดับชุมชนในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้น จำนวน 25 คน

ผลการศึกษา

ผู้ทำแบบทดสอบกลุ่มแม่มีความพึงพอใจกับเครื่องมือมาก-มากที่สุด ส่วนใหญ่ทำแบบทดสอบการใช้เครื่องมือในการประเมินพัฒนาการของกรณีตัวอย่างและแปลผลได้ถูกต้อง ผู้ทำแบบทดสอบกลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือพยาบาลมีความพึงพอใจกับเครื่องมือปานกลาง และส่วนใหญ่ทำแบบทดสอบการใช้เครื่องมือในการประเมินพัฒนาการของกรณีตัวอย่างและแปลผลได้ถูกต้องเช่นกัน

คณะวิจัยได้นำข้อแนะนำที่ได้รับจากทั้งสองกลุ่มมาปรับเครื่องมือให้เหมาะสมกับการใช้ใน ระดับครอบครัวของกลุ่มผู้ขาดโอกาสเข้าถึงองค์ความรู้ ด้วยความที่อยู่ห่างไกล หรือยากจน หรือ การศึกษาน้อย